

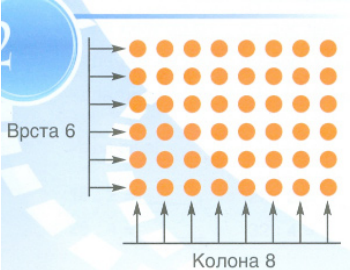
МОГУЋИ ТОК ЧАСА

Час можемо започети разговором уз приказивање следећих примера:

Први пример

Кад рачунаш:

35 : 5	тражиш X, тако да је	$5 \cdot X = 35$.	Налазиш:	35 : 5 = ____
5 : 5				_____
24 : 6				_____
36 : 6				_____
28 : 7				_____
8 : 4				_____
42 : 7				_____
12 : 6				_____
56 : 8				_____
35 : 7				_____
24 : 8				_____
72 : 9				_____
32 : 8				_____
81 : 9				_____
70 : 10				_____

Други пример

У слагалици је 48 кружића.
Врста је 6. У врсти $48 : 6 =$ ____
кружића.
Колона је 8. У колони $48 : 8 =$ ____
кружића.

Врста 6

Колона 8

$6 \cdot 8 =$ $48 : 6 =$ $48 : 8 =$ $(6 \cdot 8) : 6 =$ $(6 \cdot 8) : 8 =$

КОМЕНТАР

Први пример служи томе да се количник осмисли као број којим кад се помножи делитељ, добија се дељеник.

Други и трећи пример служе томе да се истакне својство **да се једнакост не нарушава кад делитељ и количник замене своја места**. То својство код дељења одговара правилу размене места чинилаца код множења. Кад се провери једнакост $r:m = n$, може да се пише без провере и једнакост $r:n = m$.

Трећи пример

Кад израчунаш: $48 : 6 = \underline{\quad}$, без рачунања пишеш $48 : 8 = \underline{\quad}$,

$$54 : 6 = \underline{\quad}$$

$$54 : 9 = \underline{\quad}$$

$$56 : 8 = \underline{\quad}$$

$$56 : 7 = \underline{\quad}$$

$$63 : 9 = \underline{\quad}$$

$$63 : 7 = \underline{\quad}$$

$$72 : 8 = \underline{\quad}$$

$$72 : 9 = \underline{\quad}$$

Четврти пример

Рачунај:

Пиши:

$$3 \cdot 18 = \underline{\quad},$$

$$54 : 18 = \underline{\quad},$$

$$54 : 3 = \underline{\quad},$$

$$3 \cdot 32 = \underline{\quad},$$

$$96 : 3 = \underline{\quad},$$

$$96 : 32 = \underline{\quad},$$

$$6 \cdot 13 = \underline{\quad},$$

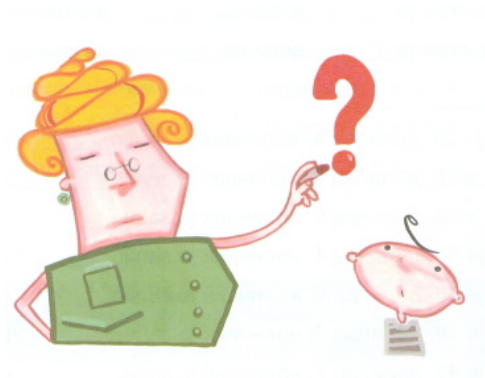
$$78 : 13 = \underline{\quad},$$

$$78 : 6 = \underline{\quad},$$

$$10 \cdot 7 = \underline{\quad},$$

$$70 : 10 = \underline{\quad},$$

$$70 : 7 = \underline{\quad}.$$

У четвртог примеру истиче се веза множења и дељења: кад се израчуна производ $3 \cdot 18$ и тако провери једнакост $3 \cdot 18 = 54$, може без рачунања да се пише $54 : 18 = 3$ (јер знамо да је $3 \cdot 18 = 54$) и $54 : 3 = 18$.

Као раније што је био случај са терминима „збир“, „разлика“ и „производ“ и овде ће термин „количник“ означавати записе (имати синтактичко значење) и бројевну вредност тог записа (имати семантичко значење). На пример, кад на $28 : 4$ гледамо као на запис, тада обраћамо пажњу на то шта је дељеник (овде ће бити 28), а шта делитељ (овде ће бити 4). Кад на $28 : 4$ гледамо као на број тај број биће 7.